

**Agencija za pošto in elektronske komunikacije
Republike Slovenije
Stegne 7
1000 Ljubljana**

ZADEVA: Mnenje, predlogi in pripombe na Predlog tarife o vrednosti točke za leto 2013 na podlagi obvestila, za plačilo za uporabo radijskih frekvenc in za plačilo za uporabo elementov oštevilčenja

ZVEZA: Poziv k predložitvi mnenj, pripomb in predlogov, objavljen na spletni strani APEK

Spoštovani!

Po pregledu vsebine objavljenega predloga Tarife o vrednosti točke za leto 2013 za plačilo na podlagi obvestila, za plačilo za uporabo radijskih frekvenc in za plačilo za uporabo elementov oštevilčenja ugotavljamo, da Agencija predlaga znatno zvišanje tarif v primerjavi s tarifami o vrednosti točk za leto 2012 in pretekla leta.

Na podlagi izvedenih izračunov ugotavljamo, da predlog Tarife za plačilo na podlagi obvestila predvideva povišanje za 21%, tarifa za plačilo za uporabo radijskih frekvenc za 2%, tarifa za plačilo za uporabo elementov oštevilčenja pa celo za 41% v primerjavi s Tarifo veljavno za leto 2012.

V kolikor analiziramo plačila na podlagi predlagane tarife za leto 2013 in plačila za leta 2010 in 2011 ugotavljamo, da pri njihovi pripravi niso bili upoštevani varčevalni ukrepi, ki se izvajajo v javnem in privatnem sektorju. Prav tako iz predloga ni razvidno, da bi bili pri načrtovanju ciljev upoštevani ukrepi racionalizacije poslovanja, ki bi se omejili na nujne naloge, ki izhajajo iz veljavne in načrtovane zakonodaje. Primerjava podatkov za posamezno leto je zato zaskrbljujoča (glej Tabelo 1).

	2010	2011	2013 (upoštevani predlog)	Povišanje (2013/2011)
Celotni prihodki	5.408.939	5.440.938	7.769.081	43%
Celotni odhodki	4.402.162	4.716.254	7.769.081	65%
Presežek	800.870	724.684		
Plačilo na podlagi tarife	4.844.559	4.625.333	5.713.590	24%

Tabela 1: *Primerjava plačila na podlagi predlagane tarife s plačili v letih 2010 in 2011*, Vir: lastni izračun na podlagi javno objavljenih letnih poročil Agencije za leti 2010 in 2011

Objavljenemu predlogu tarife za leto 2013 člani Združenja za informatiko in telekomunikacije pri GZS ostro nasprotujemo iz naslednjih razlogov:

- Celotna sredstva, ki jih želi Agencija zbrati za leto 2013 (7.769.081 EUR), so v primerjavi z letom 2011 (zadnje objavljeno letno poročilo 5.440.938 EUR) višja kar za 43%. V kolikor pa bi bili odhodki v višini predvidenih prihodkov, bi to pomenilo celo 65% povečanje odhodkov! Res je, da se bo povečal delež prihodkov zbranih na podlagi Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah, vendar pa bi se v primeru uveljavitve predlagane tarife tudi finančna obremenitev telekomunikacijskih operaterjev povečala za več kot milijon EUR.

- Agencija ni z ničemer konkretno izkazala, zakaj bodo zbrana sredstva porabljena in se tako operaterji do tega sploh ne moremo opredeliti. Različne odstotke povišanja tarif in posledično prihodkov Agencija sicer utemeljuje z neposredno povezavo na pavšalno navedeno posamezno nalogo oz projekt, pri tem pa operaterjem teh projektov in nalog sploh ne predstavi. Iz navedenih ciljev v obrazložitvi Tarife, ki naj bi jih dosegla Agencija, ni jasno na katere zakonske določbe se nanašajo. Prav tako ugotavljamo, da se naloge, ki naj bi bile realizirane v letu 2012 (in financirane s plačili v letu 2012), nadaljujejo (ponovno ali še vedno) v letu 2013, pri čemer za presojo ni mogoče uporabiti niti Letno poročilo za leto 2012. Iz poročila bi bilo namreč mogoče videti ali so bile naloge, ki naj bi jih Agencija realizirala na podlagi zbranih plačil za leto 2012, udejanjene in izpolnjene ter v kolikšnem obsegu, s tem pa bi bila utemeljena tudi potreba po njihovem nadaljevanju v letu 2013.
- Z interventnim zakonom so se s 1. junijem 2012 za 8 % znižale vrednosti plačnih razredov na osnovno plačo javnega uslužbenca, kar pomeni, da se bodo tako kot v drugi polovici leta 2012 tudi v letu 2013 znižali izdatki za plače, ki predstavljajo največjo postavko na strani celotnih odhodkov Agencije. Prav tako je na isti podlagi z ZUJF omejeno zaposlovanje ter sklepanje podjemnih pogodb, pri čemer poudarjamo, da ZEKom, ki je naveden kot utemeljitev potreb po zaposlovanju še ni sprejet, ni pa tudi nikjer pojasnjeno zakaj so nove zaposlitve potrebne ter ali nalog ne bo mogoče izpolniti z obstoječimi kadri. ZUJF je recesijski zakon, ki omejuje javno porabo ter ne zmanjšuje ali omejuje obsega del in nalog, ki jih imajo javni organi, kar bi moral upoštevati tudi naslovni organ kot javna agencija.
- Prav tako ugotavljamo, da se od uveljavitve novega regulatornega okvirja na področju elektronskih komunikacij v letu 2004, število reguliranih upoštevnihi trgov konstantno zmanjšuje. Od začetnih 18 upoštevnihi trgov, jih Agencija danes regulira samo še 9. Na ostalih upoštevnihi trgih je Agencija na podlagi analize ugotovila, da obstaja učinkovita konkurenca. V letošnjem letu je Agencija obstoj učinkovite konkurence ugotovila še na trgu »Dostopa do javnih mobilnih telefonskih omrežij in posredovanje klicev iz teh omrežij«. Glede na konstantno zmanjševanje števila reguliranihi upoštevnihi trgov, je zviševanje tarif toliko manj razumljivo.
- Iz letnih poročil Agencije pa je hkrati razvidno, da je v letih 2010 in 2011 imela presežek prihodkov nad odhodki in sicer v višini 800.870 oz 724.684 EUR.
- Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je skupni prihodek od storitev elektronskih komunikacij je v letu 2011 znašal 1.229 milijonov EUR. Skupni prihodek od storitev elektronskih komunikacij se je v letu 2011 v primerjavi z letom 2010 zmanjšal za 3 % ali za 45 milijonov EUR. Vrednost investicij v letu 2011 je znašala 120 milijonov EUR ali za 21 % ali 31 milijonov EUR manj kot v letu 2010, v zadnjih dveh letih pa se je zmanjšala kar za 35 % oz. 66 milijonov EUR.

Zakon o elektronskih komunikacijah (v nadaljevanju ZEKom) v 5. odst. 6. člena, 3. odst. 56. člena in 3. odst. 70. člena določa, da Agencija višino plačil določi s tarifo, ki je splošni akt Agencije. Pri izdaji tarife Agencija upošteva potrebno pokrivanje stroškov glede na načrtovane cilje in naloge, določene v programu dela Agencije in saldo finančnih sredstev iz preteklega leta.

Iz obrazložitve objavljenega predloga tarife za leto 2013 ni razvidno, da bi predlog temeljil na programu dela Agencije, ki ga skladno z določilom 1. odstavka 122. člena ZEKom potrjuje Vlada RS. Program dela Agencije za leto 2013 tudi ni javno objavljen, zato se do skladnosti predloga objavljene tarife s sprejetim programom dela, operaterji ne moremo opredeliti.

Iz obrazložitve predloga tarife za leto 2013 tudi ni razvidno upoštevanje salda finančnih sredstev iz preteklega leta, zato je objavljeni predlog tarife tako bistveno pomanjkljiv, da se do njega ne moremo v celoti vsebinsko opredeliti.

Člani združenja ZIT so dodatno analizirali tudi stanje v drugih članicah EU (konkretno v sosednji Avstriji) in ugotovili naslednje:

- Avstrijski operaterji delujejo na 8,5 milionskem trgu. Temu primerno višji je tudi prihodek operaterjev 4,5 milijard EUR v letu 2011 v primerjavi s slovenskimi operaterji, ki delujejo na 2 milionskem trgu z bistveno nižjim BDP njihov skupni prihodek pa je bil v letu 2011 1,3 milijarde EUR ;
- Regulatorni okvir v Avstriji je enak regulatornemu okviru v Sloveniji;
- Avstrijski regulator regulira sektor elektronskih komunikacij, medije in poštni sektor;
- Proračun Avstrijskega regulatorja RTR je v zadnjih letih stabilen. Zanimiv je podrobnejši pogled za zadnje leto, ko so na voljo podatki (glej tabelo 2);

Mediji	
skupaj	3.493.606
zvezna vlada	1.211.550
industrija	2.282.056
Telekomunikacije	
skupaj	6.473.818
zvezna vlada	2.192.638
industrija	4.281.180
Pošta	
skupaj	730.563
zvezna vlada	200.000
industrija	530.563

Slika 2: Primerjava prihodkov RTR za posamezna področja delovanja v letu 2011,

Vir: <http://www.rtr.at/en/tk/IstwerteTK2011>

- V letu 2011 je celotni proračun telekomunikacijskega področja RTR znašal 6.473.818 EUR. Za izvajanje njegovih aktivnosti je prispevala 2.192.638 EUR država in operaterji skupaj 4.281.180 EUR, kar je manj od predvidenih plačil slovenskih operaterjev;
- V Avstriji država prispeva del sredstev za pokrivanje stroškov delovanja RTR, ki izvirajo iz njene sfere (reševanje uporabniških sporov, zagotavljanje USO, varnost omrežij,...) za razliko od Slovenije kjer operaterji financiramo celotno delovanje regulatorne Agencije na področju elektronskih komunikacij.

Če povzamemo vse navedeno ugotovimo, da je delež prihodka, ki ga plačujejo avstrijski operaterji za delovanje avstrijskega nacionalnega regulatorja nekajkrat manjši od deleža prihodkov, ki ga bodo za izvajanje nalog slovenskega nacionalnega regulatorja plačali slovenski operaterji, kar je dodaten argument, ki potrjuje stališče operaterjev, da je strošek delovanja slovenskega nacionalnega regulatorja glede na stanje na slovenskem trgu previsok.

Operaterji člani Združenja za informatiko in telekomunikacije pri GZS predlagamo, da bo Agencija izvedla nov krog javnega posvetovanja v katerem bo objavila nov predlog tarife skupaj s programom dela Agencije do katerega se bodo operaterji, ki prispevajo večino sredstev za delovanje Agencije, lahko vsebinsko opredelili. Ne glede na navedeno pa

pričakujemo, da bo Agencija glede na splošne makroekonomske razmere in razmere na trgu elektronskih komunikacij ter dejstvo, da so v letošnjem in tudi že v preteklih letih, prihodki operaterjev na trgu telekomunikacijskih storitev v znatnem upadanju pri pripravi novega predloga tarife ne le ohranila višino tarife iz leta 2012, ampak izvedla ukrepe racionalizacije ter predlagala sorazmerno znižanje vrednosti točke za vse tri kategorije plačil, skupno vsaj za 20%. Prepričani smo, da je mogoče tudi ob doslednem upoštevanju takšnega predlog, vse zakonsko naložene obveznosti izpolniti v celoti.

Ljubljana, 15. 11. 2012

Dušan Zupančič, direktor
Združenje za informatiko in telekomunikacije pri GZS